

AUDITORIA AMBIENTAL DE PALLEJÀ

Document de síntesi

I. POBLACIÓ i POBLAMENT

Un factor important de l'organització territorial del municipi és l'estructura dual dels assentaments, que s'organitza al voltant de dues unitats: el Nucli Urbà i la urbanització de Fontpineda. El Nucli Urbà, amb 7.144 habitants, presenta una diferenciació interna que tot i l'escàs nombre de població, defineix un espai urbà que pot arribar a ser el d'una petita ciutat amb característiques i dinàmica pròpies en el marc de la segona corona metropolitana. Aquestes unitats de població són el Nucli urbà pròpiament dit, el barri del Sector Est i la urbanització de La Magina. Fontpineda, per la seva banda, amb 1.361 hab., es presenta com una unitat de poblament homogènia, basada en la tipologia de cases unifamiliars aïllades que condicionen el desenvolupament d'una unitat espacial extensiva.

Es tracta, per tant, de dues unitats d'assentament clarament diferents que, probablement, també evolucionaran de manera ben diferent: . una petita/mitjana ciutat compacta i densitat semi-intensiva en el cas del Nucli, i una unitat sub-urbana semiextensiva en el cas de Fontpineda.

A part d'aquesta dualitat d'assentaments també s'ha de tenir en compte els següents trets diferencials:

a)Els límits del creixement. Les característiques morfològiques i les dimensions actuals del Nucli Urbà fan pensar que es pot arribar als 10.000 habitants mantenint les mateixes qualitats ambientals urbanes actuals. Aquesta xifra es correspon amb una densitat aproximada de 43'48 habitatges/Ha. Aquesta densitat podria augmentar sense problemes rellevants de massificació fins a 55 habitatges/Ha., a la qual correspondrien 13.000 habitants (Taula 1).

Taula 1. Previsions de creixements i densitats

Unitats de població	2000	Hipòtesi a curt termini	Hipòtesi desitjable a mig termini
Nucli Urbà	7.144 habitants 37'31 habitatges/Ha.	10.000 habitants 43'48 habitatges/Ha.	13.032 habitants 55' habitatges/Ha.
Fontpineda	1.361 habitants 5'46 habitatges/Ha.	1.700 habitants 5'46 habitatges/Ha	2.328 habitants 5'46 habitatges/Ha

Font: Elaboració del Equip auditor a partir del IBI

b) *L'estructura demogràfica.* Des del punt de vista de les característiques bàsiques de la població es detecta la tendència a l'envelliment de la població. Aquesta és una de les característiques demogràfiques més destacades de les modernes ciutats urbanes i, molt especialment, de la població catalana. Per tant, tot i la recent recuperació de les taxes de natalitat, cal preveure un augment de les necessitats relacionades amb la gent gran, cosa que repercutirà en l'augment de la demanda dels corresponents serveis i equipaments.

En el cas de Fontpineda es detecta una lleugera diferència, ocasionada per la major presència relativa de joves. Tanmateix, amb les dades de que s'ha disposat en aquest treball no és possible saber si aquesta tendència es mantindrà o no en una futur proper.

c) *Un teixit ciutadà amb la meitat de la població arribada recentment.* Quan al origen de la població, cal dir que entre el 1996 i el 2001, ha disminuït relativament la proporció de població nascuda a Pallejà. Previsiblement, tenint en compte que en els propers anys els nous pallejenencs seran, especialment, persones que vindran d'altres municipis de l'àrea metropolitana, cal preveure que aquesta tendència es mantingui.

d) *Els nivells d'estudis.* Un altra component sòcio-cultural sobre el qual s'ha de fer esment és el nivell d'estudis. Destaca, en aquest sentit, que l'evolució recent de la població apunti cap a una evolució divergent perquè, d'una banda, augmenta la

proporció de persones que tenen títols educatius superiors mentre que de l'altra, també augmenta la de les persones sense estudis regularitzats. La mateixa tendència es detecta en el coneixement del català.

Dissortadament, aquesta tendència polaritzada també forma part, amb excepcions, de la realitat urbana actual. Això fa pensar que les ofertes de serveis culturals i també les estratègies d'educació i participació ambiental hauran de contemplar aquestes diferències per tal de poder arribar al més ampli nombre de persones satisfent les seves respectives aspiracions i possibilitats.

e) *La disminució relativa del P.I.B.* Les disponibilitats econòmiques de la població estableixen un marc de condicions bàsiques entorn a les quals s'estructuren molts dels comportaments culturals de les ciutats. En conseqüència, en aquest apartat es destaca la tendència a la disminució relativa del P.I.B., el qual entre 1991 i 1996, últimes dades de què es disposa, ha disminuït en més de 10 punts respecte ala mitjana catalana.

II. MEDI NATURAL

En el context de les zones metropolitanes, el medi natural té un interès especial. La gestió d'aquest espai és una de les qüestions més delicades, ja que topa amb el dilema que comporta la política de preservació dels espais naturals: l'equilibri entre l'ús i l'abús que se'n pot fer.

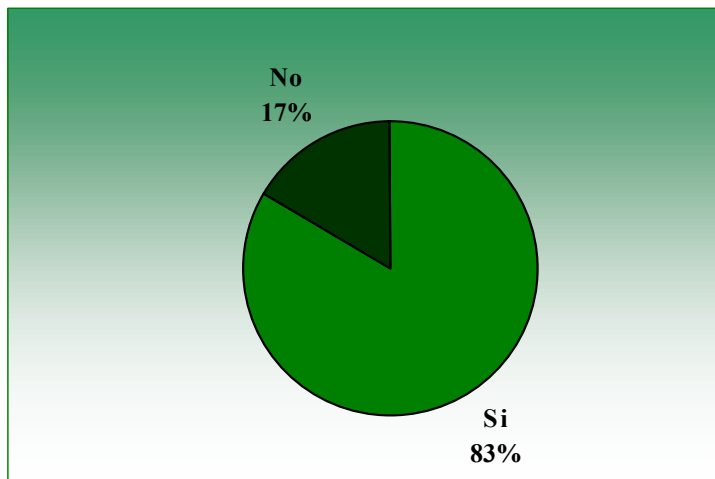
Pallejà compta amb una important extensió de medi natural, integrat per la zona de bosc i matollar a l'oest del terme municipal i per la plana fluvial del riu Llobregat. Ambdues zones presenten unes característiques pròpies definides pel tipus d'ecosistema que s'hi desenvolupa i per l'evolució que ha tingut al llarg dels anys. Aquests dos eixos vertebradors del medi natural del municipi són de cabdal importància i esdevenen un dels punts claus en la gestió territorial.

A diferència d'altres municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, el medi natural del municipi és comparativament ric en biodiversitat i esdevé un potencial a preservar. Qualsevol intervenció destinada a millorar-ne algun aspecte té conseqüències positives en la totalitat de l'ecosistema. És molt important, per tant, actuar amb cura i encert per tal de mantenir i millorar el seu estat actual.

Les tendències metropolitanes d'urbanització en taca d'oli han obstaculitzat el manteniment dels espais naturals de qualitat que existien al voltant dels centres i les aglomeracions urbanes. Tot i això, en els darrers anys, ha començat a sorgir un moviment ciutadà d'ampli abast, format per un heterogeni conjunt de persones procedents de diversos sectors socials, que promou la necessitat de conservar els entorns naturals que encara resten i recuperar la qualitat dels que estan en procés de degradació. Aquest fenomen no és aïllat, ja que es complementa amb d'altres fenòmens, entre els que destaca l'augment de la sensibilitat ambiental del conjunt de la població urbana, cada vegada més preocupada per la pèrdua de la qualitat ambiental de les seves ciutats, així com també el desenvolupament de les noves corrents ecològiques del urbanisme i del planejament urbà i territorial.

Pallejà, que es troba en un indret d'especial interès natural dins del àrea metropolitana, forma part d'aquesta tendència social i urbanística tant per les característiques naturals intrínseques del ecosistema com per la presència de població que està interessada en la preservació de l'entorn natural.

Els espais de contacte de la ciutat amb l'entorn natural, allà on el bosc i els ruderals conflueixen amb els usos més densificats de l'habitatge urbà, la indústria i les demés activitats urbanes, són una de les zones més sensibles des del punt de vista de la seva tendència a la degradació, la pèrdua de la identitat i el paisatge. Però, en canvi, constitueixen un dels elements més definitoris de les petites ciutats on, com passa a Pallejà, bona part de la població té encara aquest entorn com a referents de la seva quotidianitat (Gràfic 1).

Gràfic 1: Població de Pallejà que ha visitat el bosc alguna vegada

El.laboració de l' Equip Auditor a partir de l'enquesta a la població

A Pallejà, aquests espais, que fins no fa gaire temps havien estat ocupats per camps agrícoles han estat ocupats per les grans vies de comunicació o han passat a ser petits horts de tipus lúdic força desendregats. Al mateix temps que avancen els erms i els ruderals i només, en algunes fondalades properes a les rieres, es manté l'arbrat i el bosc de pins.

Allà on les ciutats ho permeten, i a Pallejà és possible fer-ho, aplicar criteris de sostenibilitat urbana també suposa preocupar-se per com aquest tipus d'espais s'articulen amb la ciutat i per com es resolen els veïnatsges entre l'espai natural i l'urbà de manera tal que aquestes zones limítrofes puguin comportar-se com a petits eixos corredor entre el casc urbà i els entorns naturals.

D'altra banda, també s'ha de considerar que la ubicació de Pallejà dins de la segona corona metropolitana de Barcelona ha propiciat la presència d'activitats econòmiques extensives, amb fortes demandes d'espai i uns impactes importants en l'entorn natural. Actualment, a més a més d'aquestes activitats s'hi afegeixen els impactes de les infraestructures de comunicacions que han vingut a ocupar un lloc destacat entre els factors depredadors del espai natural del municipi. Cal doncs, reconèixer la necessitat d'establir mecanismes de reducció i correcció dels impactes

causats per totes aquestes activitats i infraestructures que artificialitzen el territori i el fan més vulnerable des del punt de vista dels riscos ambientals.

En aquests moments, però, la proximitat dels entorns naturals de qualitat és considerada com un potencial i es reconeix la seva funció com elements d'equilibri per al conjunt dels territoris metropolitans.

D'altra banda, pel que fa als sistemes hidrogeològics, s'ha de tenir en compte que en els darrers anys la implantació de noves vies de comunicacions a la vall del Llobregat ha provocat tota una sèrie d'impactes especialment greus en l'ecosistema de la vall, a les que s'afegirà, properament, la construcció de la via del Tren de Alta Velocitat (TAV).

Aquest procés de transformació de la vall del Llobregat en un corredor de comunicacions s'ha produït amb molt poca consideració per les característiques naturals de la xarxa hídrica sobre la qual s'implantava, cosa que ha generat una sèrie amplia d'impactes entre els que s'hi conta, com especialment rellevants, l'alteració del curs natural del riu i de bona part de la capacitat de recàrrega de l'aquífer, la pèrdua dels espais naturals i agrícoles en les riberes del riu, així com també de la degradació del seu medi biòtic.

Mentrestant, paral·lelament a aquest procés, la població pallejanenca ha vist com creixien les barreres entre el seu poble i el riu.

Resum dels Punts Forts i Punts Febles del Entorn Natural

PUNTS FORTS

- ❑ **Extensió important de bosc**, fet que afavoreix l'hàbitat de diferents espècies vegetals i animals. El bosc actua com a connector biològic, espai verd de lleure i esbarjo per la població, i també com a catalitzador de CO₂.
- ❑ **Incipient recuperació de màquia** a la zona de Les Planes i Gratallops. Hi ha presència del margalló (espècie protegida) en diversos indrets del municipi.
- ❑ **Petits nuclis de vegetació clímax**, destacant l'alzinar de Les Rovires i també restes de rouredes.
- ❑ **Potencial ecosistèmic del verd urbà**. Àmplia presència del verd urbà, que presenta una disposició que afavoreix la seva articulació amb l'entorn. Aquests espais segueixen els eixos de les rieres i podrien en un futur connectar el bosc i el riu Llobregat.
- ❑ **Manteniment d'una petita franja agrícola** entre l'Autovia del Baix Llobregat i el nucli urbà.
- ❑ **Consciència ciutadana per la defensa de la muntanya de Pallejà**. La muntanya de Pallejà és un espai molt valorat per la població del municipi. D'altra banda, aquest espai, també forma part de la zona reivindicada per la *Plataforma per la creació de l'espai natural, agrícola i forestal del Montbaig-Montpedrós-Puig Vicenç i les seves serres d'Ordal-l'Aregall* i que es demana s'inclougui dintre de l'Anella Verda de Barcelona
- ❑ **Existència d'associacions ciutadanes** centrades en diferents tipus de fauna i en la promoció de pràctiques de la seva protecció.
- ❑ **Actuacions i programes de protecció d'incendis**. Tot i que falta acabar de desenvolupar els programes de Protecció d'Incendis, existeix ja actualment un Programa de Protecció d'Incendis, així com també del grup de voluntaris de l'ADF de Pallejà.
- ❑ **Aprobació d'una Ordenança Municipal** que prohibeix la cacera al terme municipal.

PUNTS FEBLES

- ❑ **Dinàmica de la urbanització metropolitana**, que provoca una elevada pressió antròpica sobre el territori. Aquesta pressió pot ésser especialment negativa en espais d'alta qualitat com són Les Planes i la conca de Les Rovires.
- ❑ **Desforestació de la zona forestal** pel pas d'infraestructures com la N-340 i carretera de connexió amb Fontpineda. Els impactes que es generen no són únicament paisatgístics sinó també edafològics i biogeogràfics. Aquesta desforestació i erosió també està relacionada amb la circulació de vehicles fora dels vials.
- ❑ **Manca de protecció dels espais d'alta qualitat ambiental i també** del procés de regeneració natural de la màquia a Les Planes.
- ❑ **Degradació dels ecosistemes de ribera** tant del riu Llobregat com de les rieres i torrents.
- ❑ **Pèrdua d'espai agrícola**. Els espais agrícoles són un requisit de la sostenibilitat. Tanmateix, la seva pervivència en les àrees urbanes està molt amenaçada. La construcció d'infraestructures dificulten aquesta activitat. El Pla Especial del Parc Agrari no inclou tots els terrenys que formen part del Parc. A més el Pla Especial es veu afectat pel projecte constructiu del Tren d'Alta Velocitat.
- ❑ **Usos perifèrics i a vegades conflictius** ocupen el lloc dels espais agrícoles i també del bosc. Sorgeixen activitats que no es poden dur a terme en les àrees urbanes i que tenen a vegades un fort impacte.

Resum dels Punts forts i Punts Febles dels Sistemes Hidrològics i Edafològics

PUNTS FORTS O POTENCIALS

- ❑ **Existència d'una àmplia xarxa de rieres i torrents al territori pallejanenc**, que possibiliten la connectivitat transversal al municipi si es realitzen les corresponents actuacions.
- ❑ **La riera de les Rovires conserva** un ecosistema de qualitat.
- ❑ **Hi ha presència de nombroses fonts en el terme municipal**. Algunes d'elles encara tenen aigua com la font de Les Rovires.
- ❑ **Aportacions de l'Ajuntament al projecte del Consell Comarcal** per a l'endegament i correcció dels impactes ambientals del traçat del TAV en base a un sistema de llacunatge que amplii les possibilitats de regeneració vegetal, faunística i del aquífer
- ❑ **Al·legacions de l'Ajuntament al projecte de soterrament** de la línia del FCG on es proposa la disminució dels impactes en la riera de Les Rovires i de La Magina.
- ❑ **Assut de la marge dreta del riu Llobregat** amb incidència favorable en els municipis veïns.
- ❑ **Antecedents d'educació ambiental envers els rius**. Des de distintes branques ciutadanes i comarcals s'estan portant a terme actuacions per a donar a conèixer el riu Llobregat entre la població. L'Ajuntament de Pallejà també participa en aquestes iniciatives.

PUNTS FEBLES

- ❑ **Canalització i connexió de les rieres a la xarxa de clavegueram** en travessar el casc urbà, pel que s'impossibilita la utilització d'aquest potencial hídric.
  - ❑ **Degradació de la desembocadura de les rieres** del Manyà i, en menor mesura de Les Rovires. S'assenyalen especialment els impactes en el tram final de la riera del Manyà a causa de l'enfonsament artificial de la llera del riu Llobregat. També, en aquesta riera s'acusen els impactes de les aigües residuals industrials .
  - ❑ **Impactes sobre la riera de La Magina** i estroncament de la font a causa, entre d'altres, de les obres de la N-340. Particularment greu és l'impacte en el tram final de riera de La Magina a l'alçada de l'intercomunicador.
  - ❑ **Impactes previsibles en el traçat mitjà de les rieres**, en el cas que no es tinguessin en compte les al·legacions presentades per l'Ajuntament al projecte de soterrament de la línia dels FCG.
  - ❑ **Estroncament temporal o total de l'aigua de la majoria de les fonts del terme municipal**, amb excepció de la font de Les Rovires i alguna altra.
  - ❑ **Degradació de l'aquífer de la vall Baixa del Llobregat** i no funcionament de les dues basses de recàrrega de l'aquífer existents a Pallejà i contaminació dels pous municipals.
  - ❑ **Alteració del curs natural del llit del riu Llobregat pel pas d'infraestructures a nivell de tota la comarca.**
  - ❑ **Impactes en l'ecosistema fluvial del Llobregat a l'alçada de Pallejà , associats a la construcció del TAV**. Aquests impactes actuen a diversos nivells: recàrrega de l'aquífer, canalització, vegetació, reforçament de l'efecte barrera entre el casc urbà i el riu.
  - ❑ **Pèrdua de sòl de qualitat**. La urbanització del territori, la desforestació i la contaminació difusa repercuteixen en una pèrdua important de sòl i també de la seva qualitat.
  - ❑ **Abocaments puntuals** a la zona del bosc en general i Les Planes en particular.
- Contaminació per abocament de residus sòlids** en els antics sots d'àrids al marge del riu Llobregat. Presència de residus industrials en alguns d'aquests antics sots.

III. PLANEJAMENT i USOS del SÒL

El municipi de Pallejà compta amb un nucli urbà amb una alta qualitat ambiental i paisatgística. Aquesta realitat es reflecteix tant en les dades que fan referència als aspectes residencials, com en la presència d'equipaments, la disposició i abundància d'espais verds així com també el veïnatge d'un entorn natural proporcionalment ric i divers.

a) *L'espai residencial.* Les dades sobre densitats d'habitatge al casc urbà (Taula 2) mostren que l'ocupació residencial que propicia el desenvolupament de futures actuacions compatibles amb un model de ciutat sostenible. De manera semblant, les dades sobre el nombre i la grandària d'espais verds i d'equipaments coincideixen en el mateix sentit (Taula 2), igual que passa amb la composició heterogènia de la població, les característiques de la trama residencial heterogènia i la presència d'un relativament abundant patrimoni històric.

Taula 2: Distribució residencial a Pallejà

	Sòl residencial Ha	Habitants 2000	Densitats Hab./Ha.	Nombre d'habitatges.	
				Habitatges	Habitatges/Ha.
Nucli urbà de Pallejà	77 Ha 0,77 Km ²	7.144	87,4 Hab./Ha.	2873 81%	37,31 Habtg/Ha.
La Magina	4,7 Ha 0,047 Km ²			57 1,6%	12,12 Habtg/Ha.
Fontpineda	112 Ha 1,12 Km ²	1.361	12,1 Hab./Ha.	612 17,27%	5,46 Habtg/Ha.
Total espai residencial Pallejà	193 Ha	8. 505	44,06 Hab./Ha.	3.542 100%	18,35 Habtg/Ha.

Font: Ajuntament de Pallejà (IBI)

Tot i així s'ha de tenir en compte que l'ocupació residencial de Fontpineda és excessivament extensiva, sobre tot si es té en compte que és un barri en interrelació amb les urbanitzacions dels altres municipis de la part alta de la muntanya, i que per tant de que evolucioni cap a una futura trama urbana homogènia extensiva no sostenible. Tot i estar situada en un indret natural de notable qualitat ambiental, Fontpineda també ha de

dur a terme una sèrie d'accions encaminades a reduir els seus impactes en el medi ambient.

Com la majoria de les urbanitzacions, Fontpineda es caracteritza per una densitat d'ocupació força baixa, que ve condicionada per la grandària de la parcel·la i la seva destinació a habitatge unifamiliar. Aquesta relació entre habitatge i parcel·la, que és un dels factors que explica l'alta qualitat residencial de Fontpineda, comporta una forma d'ocupació molt extensiva que es manifesta, entre d'altres, en la xifra de les densitats d'ocupació residencial, i que es situa en els 5'46 habitatges/Ha. A aquesta densitat, a la que s'hi ha d'afegir els alts consums de recursos i d'energia que comporta l'habitatge unifamiliar, així com les despeses i impactes que genera la forta mobilitat a que estan sotmesos els seus habitants

Taula 3: Relació entre la Llei d'Urbanisme i la proporció existent de verd i equipaments

	Llei d'Urbanisme			existent
Pallejà+La Magina	5 m ² verd x 25 m ² sostre d'habitatges equivalent a	20 m ² x cada habitatge	= 63.060 m ² verd	
Fontpineda	6 m ² verd x 25 m ² sostre d'habitatges equivalent a	20 m ² x cada habitatge	= 17.020 m ² verd	
			80.080 m² verd	169.000 m²
	Llei d'Urbanisme			existent
Pallejà+La Magina	5 m ² equipament x 25 m ² sostre d'habitatges equivalent a	20 m ² x cada habitatge	= 63.060 m ² equip.	
Fontpineda	6 m ² equipament x 25 m ² sostre d'habitatges equivalent a	20 m ² x cada habitatge	= 17.020 m ² equip.	
			80.080 m² equip.	256.100 m²

Font: Equip Auditor sobre la previsió de 4000 habitatges totals

Aquests trets, conformen per tant, una realitat urbana formada per una sèrie d'elements favorables de cara a introduir criteris de sostenibilitat en el municipi, àdhuc considerant la seva posició en l'eix del Llobregat en el marc de les interrelacions metropolitanes en la segona corona metropolitana. Precisament, és en aquest context de

---

les perifèries metropolitanes, on el nucli urbà de Pallejà proporciona una sèrie de referents sobre la qualitat ambiental que haurien de tenir els espais urbans de les petites i mitjanes ciutats peri-urbanes.(Taula 3)

b) *La corona circumdant: la transició amb l'entorn natural.* D'altra banda, els espais de contacte de la ciutat amb l'entorn natural, allà on el bosc i els ruderals conflueixen amb els usos més densificats de l'habitatge urbà, la indústria i la resta d'activitats urbanes, són una de les zones més sensibles des del punt de vista de la seva tendència a la degradació, la pèrdua de la identitat i el paisatge. En canvi, constitueixen també un dels elements més definitoris de les petites ciutats on, com passa a Pallejà, bona part de la població tingui encara com a referents quotidians les característiques d'aquest entorn.

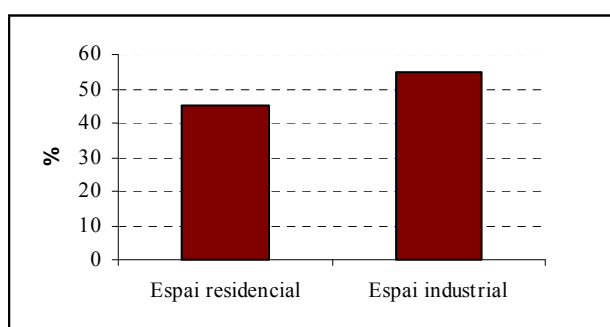
A Pallejà, aquests espais, que fins no fa gaire temps havien estat ocupats per camps agrícoles han estat ocupats per les grans vies de comunicacions o han passat a estar ocupats per petits horts de tipus lúdic força desendreçats, al mateix temps que avancen els erms i els ruderals i només, en algunes fondalades properes a les rieres, es manté el bosc de pins.

Allà on les ciutats ho permeten, i a Pallejà és possible fer-ho, aplicar criteris de sostenibilitat urbana també suposa, per tant, preocupar-se per com aquest tipus d'espais s'articulen amb la ciutat i per com es resolen els veïnatges entre l'espai natural i l'urbà de manera tal que puguin comportar-se com a petits eixos corredor entre el casc urbà i els entorns naturals que, en el cas de Pallejà, són el bosc i el riu Llobregat.

c) *L'espai industrial.* Els espais industrials conformen, aproximadament, la meitat de la superfície dels espais urbans en les perifèries metropolitanes. A Pallejà, si es compara la superfície del sector del nucli urbà i La Magina amb el del polígon industrial, es constata que aquest ocupa encara una grandària una mica superior a la de l'espai residencial (Gràfic 2). Això denota la importància d'adequar també aquests espais a les demandes actuals de transformació ecològica que actualment pressionen

sobre els edificis i l'urbanisme residencials. En els espais industrials respondre a aquesta demanda vol dir, per tant, reformar o rehabilitar les naus industrials i corregir determinats aspectes dels seus espais públics i també de la seva infraestructura per tal que també aquí es compleixin els requisits del planejament ecològic.

Gràfic 2: Proporció d'espai industrial i residencial al nucli urbà i La Magina

Font: Ajuntament de Pallejà

Resum dels Punts forts i Punts Febles del Planejament i Usos del Sòl

PUNTS FORTS

- ❑ **El teixit del casc urbà propicia el futur desenvolupament d'actuacions compatibles amb un model de ciutat sostenible.** El nombre i grandària d'espais verds i d'equipaments així com també les baixes densitats i heterogeneïtat de la població es complementen amb una trama residencial heterògena i amb patrimoni històric.
- ❑ **Compatibilitat entre usos residencials i determinades activitats secundàries a l'interior del casc urbà.** Un requisit important de les ciutats sostenibles és la proximitat dels llocs de treball. Al casc urbà hi ha petites indústries i tallers compatibles amb l'habitatge. També es compta amb una àmplia extensió de sòl industrial al polígon.
- ❑ **Possibilitat d'iniciar actuacions de reforma ambiental a l'interior del casc urbà.** Aquestes actuacions haurien d'ajudar a incrementar relativament les densitats sense perjudici de la qualitat ambiental i la heterogeneïtat social propiciant així la consolidació d'una petita ciutat en la segona corona metropolitana.
- ❑ **Les tendències recents del nou planejament metropolità contempnen la preservació de l'estructura del poblament i de l'entorn natural.** Tot i les modificacions de detall que caldria introduir, la distribució de la urbanització en el terme municipal s'acosta a la proporció d'espai natural que contempnen les previsions del Pla Territorial Metropolità i que es situen al voltants del 80% d'espais oberts o no urbanitzats.

PUNTS FEBLES

- ❑ **Ocupació residencial extensiva a Fontpineda.** El model d'ocupació del sòl a Fontpineda és excessivament extensiu i, en interrelació amb les urbanitzacions dels altres municipis, corre el perill de propiciar la formació d'una ciutat homogènia extensiva no sostenible.
  - ❑ **Qualificacions urbanístiques contraproductives per a la qualitat ambiental d'algunes zones.** Cal preservar algunes zones d'alt valor natural i paisatgístic que no tenen una qualificació urbanística adient (Les Planes i la capçalera de Les Rovires entre d'altres). També caldria revisar o reformular els tractaments urbanístics en les zones en el límit amb el bosc on es preveuen futures urbanitzacions.
  - ❑ **Execució i previsions de la infraestructura i de les grans unitats viàries sense considerar les característiques de l'ecosistema urbà.** A part dels impactes causats per obres d'infraestructura que ja estaven previstes en el PGM també s'ha de contemplar els impactes provocats pel sistema de clavegueram en els ecosistemes de rieres i que podrien agreujar-se en el cas de l'execució d'alguns dels nous trams de la xarxa viària. En conjunt, aquest tipus d'intervencions han constret al casc urbà dins un clos que l'impermeabilitza de l'entorn natural.
- Escassa protecció del patrimoni històric i cultural.** Els valors locals associats a la cultura i la història són elements importants del model de sostenibilitat urbana.

IV. ACTIVITATS ECONÒMIQUES

Atenent a les grans categories del treball, la població activa de Pallejà està dividida també en dues grans categories: els treballadors del secundari i els treballadors del terciari, amb un lleuger predomini d'aquest segon grup. Per tant, no resta ja quasi cap treballador vinculat a l'agricultura amb la qual cosa es fa palès també a Pallejà la gran dificultat per a la continuïtat de les economies agrícoles a les zones metropolitanes.

a) *L'especialització professional i la heterogeneïtat funcional.* Una de les característiques que es considera desitjable en la futura societat sostenible és que les ciutats siguin el màxim heterogènies des del punt de vista de les funcions econòmiques. Els objectius d'aquest plantejament són reduir el màxim possible els impactes generats pels desplaçaments de persones i materials però també satisfer les necessitats que tenen les persones de no estar sotmeses a uns ritmes quotidians massa esgotadors.

A Pallejà hi ha una sèrie de carències qualitatives i quantitatives pel que fa al treball del que hauria de ser una ciutat sostenible. Entre les qualitatives hi ha la quasi absoluta absència de treball agrícola i també la ja comentada desigual proporció de treball per a les dones. I entre les quantitatives es fa palesa l'absència dels 675 llocs de treball esmentats.

Pel que fa a la indústria, i al secundari en general, es tracta de què les dades apunten cap a un tipus d'instal·lacions i activitats que fan un ús semi-extensiu de l'espai. Sobre això s'ha de tenir en compte que les modernes àrees tecnològiques, que concentren molt capital intel·lectual i un fort treball especialitzat, tenen unes densitats que es situen entre 2 i 4 treballadors per cada 100 m². Per contra, els espais on domina la indústria extensiva s'hi pot trobar, fins i tot un treballador per cada 1000 m².

En referència als terciaris cal dir que les mateixes fonts també denoten el pes relativament acusat del sector restauració i similars, cosa d'altra banda comprensible si es considera que, tal com s'ha explicat més amunt, molts treballadors de Pallejà venen d'altres municipis i han de menjar fora de casa.

b) *Els llocs de treball: un saldo lleugerament negatiu.* De les 2581 persones que componien la població activa el 1999 només 591 treballaven a Pallejà. En aquest mateix any, de les 1990 que marxaven a treballar fora, una mica més de la meitat, concretament un 40%, havien de desplaçar-se més enllà de l'àmbit dels municipis que conformen la municipalia de Pallejà. Això vol dir que 752 persones havien de suportar un esforç afegit al del treball al qual s'hi haurien de sumar, a més a més, els efectes dels impactes ambientals d'aquests desplaçaments.

Una segona qüestió important relacionada amb aquest tema si bé que acostuma a passar desapercibuda és la que fa referència a les diferències de gènere entre la població activa. Així (Taula 4), s'ha pogut observar que de les 591 persones que es queden a treballar, el 46 % són dones. Aquesta petita diferència que pot considerar-se normal en el context actual de la distribució actual del lloc del treball en funció del sexe, canvia, però, notablement quan es considera el col·lectiu de les persones que han de desplaçar-se. Efectivament, només el 30% de la població que van a treballar a fora són dones. I aquesta diferència augmenta encara més si es considera que només 318 dones que, representen el 23%, venen de fora a treballar.

Taula 4. Diferències de gènere en la població activa. Llocs de treball local i treballadors que es desplacen

Població activa local	Població activa que va a treballar a fora del municipi	Població activa que ve a treballar a Pallejà
591	1990	1375
249 dones (46%)	609 dones (30%)	318 dones (23%)
342 homes (57%)	1831 homes (70%)	1057 homes (77%)

Font: Institut d'Estadística de Catalunya

Aquesta darrera xifra pot considerar-se com un indicador de què les ofertes de treball de Pallejà presenten moltes menys expectatives per a les dones que no pas per als homes.

c) La gestió i el control municipals de l'activitat econòmica. L'inici de les actuacions administratives de control ambiental de l'activitat econòmica es remunta a 1966, efectuant-se de manera regular des de 1972 en base al Reglament d'Activitats Molestes, Insalubres, Nocives i Perilloses. Actualment, des del 2001, aquest control s'executa en el marc de la Llei d'Intervenció Integral Ambiental de les Activitats (L/IIAA) així com també ha començat el procés d'actualització a dita llei de les empreses que es regien per l'anterior sistema.(Taula 5)

Taula 5: Activitats econòmiques en el marc del control municipal

Figura Legislativa	Nº de Registres
Antecedents	6
RAMNIP	392
L/IIAA	56
Total	454

Font: Elaboració del Equip Auditor

Pel que fa al procés de les 56 activitats que s'havien acollit a la normativa de la L/IIAA s'ha de destacar que la Ponència Tècnica municipal havia començat a tramitar,

fins el més de febrer passat, 56 expedients dels quals 26 hauran de ser regits com a classificades en base al que estableixen els annexes II i III de dita llei (Taula 6).

Taula 6. Expedients en curs

Estat de la tramitació	Expedients
Fase de comunicació prèvia	20
Informes favorables	1
Informes pendents	55
Ubicades al polígon industrial	19
Ubicades a Pallejà	35
Ubicades a Fontpineda	2
Innòcues	30
Subjectes a regulació	26
Total expedients	56

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació dels Serveis Tècnics municipals

Per acabar, caldria comentar el cas d'un conjunt d'activitats que per diferents motius caldria estudiar la seva influència en la generació de processos que podrien no ser compatibles amb el model de la sostenibilitat. Entre els motius que expliquen el seu tractament particular s'esmenten els següents:

- Possible generació d'impactes ambientals d'especial rellevància tot i que, en principi, i en base a la informació disponible, siguin instal·lacions que s'ajusten als mecanismes actuals de control ambiental (Reglament d'Activitats Classificades i L/IIAA).
- Activitats fora de la normativa urbanística i que a causa de la seva localització generen i impossibiliten la pràctica d'usos més adequats a la normativa i al model de la sostenibilitat.
- Activitats mal regulades i amb incerteses rellevants pel que fa als impactes en la salut i el medi ambient.
- Impactes d'instal·lacions ubicades en altres municipis.

Resum dels Punts forts i dels Punts Febles de les Activitats Econòmiques

PUNTS FORTS

- ❑ **Desenvolupament industrial associat a determinats recursos naturals i activitats industrials propers.** Aquest tipus d'associació redueix les despeses i impactes causats pel transport tot i que repercuteix en la tendència a l'especialització econòmica.
- ❑ Coexistència de l'habitatge en el nucli urbà amb els terciaris i determinades activitats secundàries no especialment generadores d'impacte. La proximitat entre els llocs de treball i l'habitatge es considera un indicador de les possibilitats per introduir sostenibilitat a les ciutats.
- ❑ **Tendència a l'augment dels nivells d'estudi de la població,** el que suposa una millor preparació per a què el municipi disfruti de llocs de treball més qualificats
- ❑ **Experiència municipal en l'aplicació dels instruments de control ambiental.** Des de finals dels anys seixanta s'ha vingut aplicant la normativa de control de les activitats econòmiques que poden generar impactes i actualment s'ha començat a desenvolupar de la Llei d'Intervenció Integrada de les Activitats en el Medi Ambient (LIIAA)
- ❑ **Proximitat de la deixalleria a les instal·lacions industrials.**

PUNTS FEBLES

- ❑ **Quasi absoluta absència de l'activitat agrícola**
  - ❑ **Tendència extensiva de la indústria i escassa heterogeneïtat.** Les avantatges locacionals de les activitats de la construcció i de les arts gràfiques no compensen l'absència d'una àmplia sèrie d'altres especialitats industrials que podrien instal·lar-se de manera més intensiva i oferir treball més qualificat
  - ❑ **Absència d'activitats secundàries i escassa presència dels terciaris a Fontpineda**
  - ❑ **Impactes ambientals de determinades activitats industrials.** A la memòria sobre la diagnosi apareixen les instal·lacions que destaquen pels seus impactes.
  - ❑ **Escassa diversitat de terciaris,** particularment els relacionats amb les noves professions, els serveis i la cultura.
  - ❑ **Saldo laboral negatiu,** particularment acusat per a la població activa femenina.
  - ❑ **Tendència a l'augment de les persones sense estudis.** Aquesta característica es complementa amb el punt fort que s'ha vist abans i deixa entreveure la tendència a la bipolarització social i econòmica.
  - ❑ **Disminució relativa de riquesa.** El PIB de Pallejà ha disminuït en comparació a la mitjana catalana.
- Activitats problemàtiques fora del nucli urbà.** Als voltants de les aglomeracions urbanes tendeixen a aparèixer instal·lacions extensives que generen a vegades impactes ambientals importants. A aquest fenomen, que també existeix a Pallejà, cal sumar-li el que es produeix en altres municipis veïns - Castellbisbal, St. Andreu, St. Vicenç i Martorell- que també tenen instal·lacions generadors d'impactes que arriben fins a Pallejà.

V. MOBILITAT

Pallejà és una petita ciutat on els desplaçaments no necessiten de molt de temps. Alhora, les característiques de la trama urbana, poc densa i amb abundància d'espais verds, predisposen l'anar a peu. Les dificultats provenen majoritàriament, per tant, de les característiques del tràfic, que no propicia la convivència automòbil/vianant i encara menys, amb el ciclista.

La importància del trànsit que travessa els carrers de Pallejà s'avaluava, a finals dels 90, de l'ordre del 40 % aproximadament, (Figura 1) i es calcula que actualment, després de la inauguració de la carretera a Fontpineda, es deu situar entre el 60 o el 65 % en determinats moments del dia i de la setmana.

Un trànsit més pausat, tindrà grans efectes sobre el medi ambient, el consum energètic i la seguretat vial. Per a la realització d'aquesta pràctica es necessita la instal·lació de senyalització específica i també, en alguns carrers, de semàfors, l'establiment de petites estructures com les bandes rugoses i els obstacles verds. Però també, de la mateixa manera, necessita d'un canvi molt clar de les mentalitats al voltant de l'ús i l'abús de l'automòbil. Tant un tipus de mesura com l'altre justifiquen que un dels Programes d'Actuació d'aquesta primera línia estratègica es dediqui al tema del trànsit i a la mobilitat a l'interior del casc urbà.

Resum dels Punts Forts i els Punts febles de la Mobilitat

PUNTS FORTS

- ❑ **Manteniment d'una trama urbana favorable als desplaçaments a peu.** Pallejà està dotada d'una sèrie de vies peatonals que permeten travessar el casc urbà d'est a oest. El Parc de la Molinada, Agda. Onze de Setembre i Riera de Boter. També hi ha una àmplia presència d'espècies vegetals i espais verds que també afavoreixen els desplaçaments a peu.
- ❑ **Projecte de reordenació de l'antiga N-II.** Aquest projecte preveu integrar l'antiga N-II al nucli urbà, convertint-la en via d'ús local. S'ampliaran les voreres, es reduirà el trànsit de vehicles i s'incorporarà un carril bici.
- ❑ **Recent inauguració d'un circuit peatonal al casc antic.** Als voltants del Castell de Pallejà s'ha inaugurat recentment un incipient circuit peatonal, que restringeix la circulació dels cotxes en el casc antic en determinats dies.
- ❑ **Existència de dues modalitats de transport públic,** per un costat els FCG i per l'altra els autobusos metropolitans, amb una freqüència de pas molt important en el cas del tren.
- ❑ **Implantació inicial del carril bici.** La Ronda Santa Eulàlia està dotada amb un carril bici que mostra la possibilitat d'utilitzar la bicicleta per altres usos que no són el lleure.
- ❑ **EL soterrament de la via del tren,** afavorirà els desplaçaments a peu i generarà major fluïdesa del transport privat. També desapareixerà tota la problemàtica dels passos a nivell de la línia de ferrocarrils en el seu pas per Pallejà.

L'existència d'un estudi de mobilitat del nucli urbà. Pallejà disposa d'un estudi de mobilitat pel nucli urbà, per poder millorar l'estat del sistema viari pallejanenc.

PUNTS FEBLES

- ❑ **Tendència a l'ús abusiu dels cotxes** particulars en els desplaçaments interns en el municipi, tant per raons laborals com altres afers.
- ❑ **Alt grau de vulnerabilitat del territori pallejanenc** degut a tot el sistema viari metropolità i regional en el qual es troba immers.
- ❑ **Freqüència insuficient dels autobusos metropolitans** que són l'únic mitjà de transport públic que possibilita desplaçar-se a les poblacions del marge esquerre del Llobregat.
- ❑ **Perillositat del traçat dels FCG** en determinats punts del nucli urbà donada la presència de passos a nivells.
- ❑ **l'Autovia del Baix Llobregat, no compleix totalment la seva funció de descarregar el casc urbà del trànsit de pas.** Per tant, l'antiga N-II, que ara s'anomena en un primer tram Agda. Generalitat i en segon tram Agda Prat de la Riba continua suportant un elevat trànsit de pas.
- ❑ **Balanç negatiu de la mobilitat obligada cap altres municipis** La mobilitat obligada de Pallejà es caracteritza per unes sortides i unes entrades que no estan equilibrades, perquè les sortides laborals són superiors a les entrades. Tot i això, una part important d'aquesta mobilitat s'efectua cap als municipis veïns, fenomen que atempera l'esforç afegit dels viatges i contribueix a consolidar l'articulació interna de la municipalia.
- ❑ **Incidència de la nova variant de la nacional 340,** que es transformarà en un factor molt important en l'augment dels impactes causats pel trànsit.
- ❑ **Circulació fora dels camins,** sobretot al bosc per la pràctica del motocròs i la circulació dels quads. **Carretera de Fontpineda.** Impactes greus de la carretera de Fontpineda en la massa forestal.

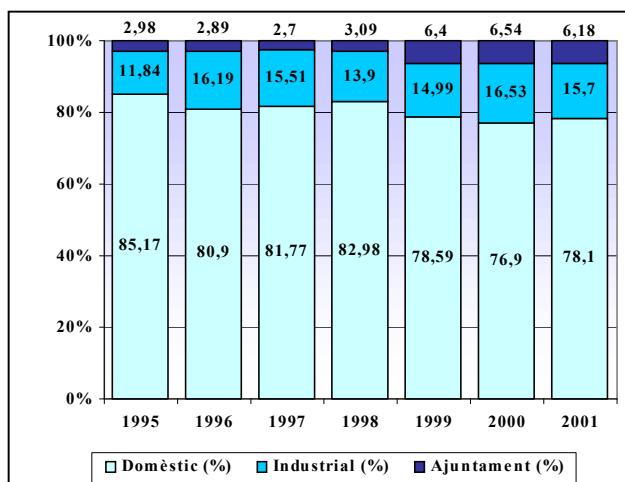
VI. AIGUA

El Baix Llobregat és un exemple de com històricament s'ha anat duent a terme una modificació d'aquests ecosistemes a partir de l'abundant disposició d'aigua. En concret, a Pallejà, existeix una rica història sobre com s'han aprofitat els recursos hídrics per a la seva agricultura, així com també es té encara constància de la utilització de l'aigua del municipi per al consum domèstic i industrial i també per al gaudi i l'esplai. Tanmateix, a Pallejà, s'ha passat a dependre cada cop més de recursos hídrics provinents d'altres comarques tot i que cada vegada ha anat augmentant la quantitat d'aigua que es necessita. Paral·lelament, els recursos locals d'aigua han passat a estar cada cop més degradats a causa de la sobreexplotació, la contaminació i també, sobretot en les darreres dècades a causa de la urbanització que, juntament amb la construcció de les grans obres d'infraestructura viària, són dos dels factors més directament relacionats amb la manca de retenció de les aigües en el subsòl i la pèrdua de fonts i sorgències naturals.

Tot i això, els potencials hídrics de Pallejà són importants. D'una part, perquè està ubicat en la zona on es produeix la recàrrega proporcionalment més elevada de l'aquífer de la Vall Baixa del Llobregat. I de l'altra perquè compta amb una densa xarxa de rieres i torrents que travessen el territori d'oest a est que, tot i estar sotmeses a un règim estacional, permeten la connectivitat transversal entre la part alta i la part baixa del municipi. De la mateixa manera que l'espai fluvial, aquestes rieres també han patit una progressiva degradació amb el temps i, actualment, tan sols la riera de Les Rovires conserva una bona qualitat ambiental.

Pallejà es troba dins del grup de municipis de la regió metropolitana als quals se'ls subministra l'aigua d'Abrera. El volum d'aigua d'aquesta font de subministrament en l'àmbit de Pallejà ha representat l'any 2001, $746.544 \text{ m}^3/\text{any}$. L'evolució del consum d'aigua a Pallejà en els diferents sectors, en els darrers cinc anys queda expressat en el Gràfic 3 i Taula 7:

Gràfic 3 i Taula 7 : Evolució dels consums d'aigua en valors absoluts i relatius a Pallejà

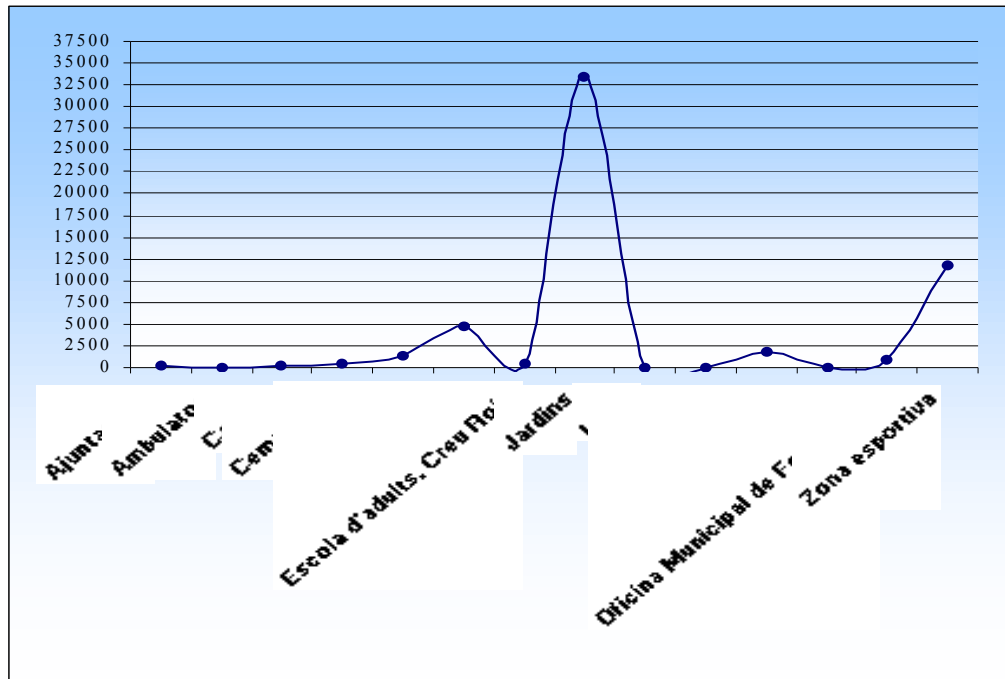

	1995 (m³)	2001(m³)
	465.163	583.138
	64.676	117.232
	16.309	46.174

Font: Aigües de Barcelona

Font: Aigües de Barcelona

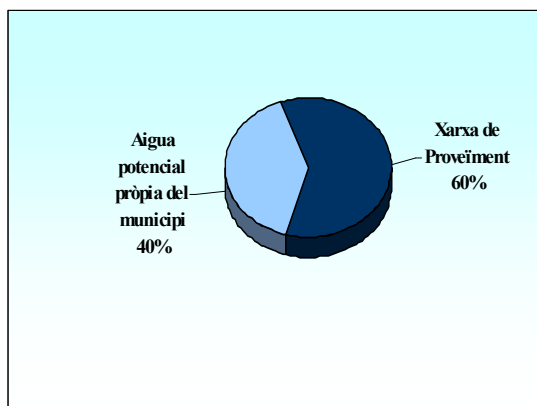
La tendència del consum domèstic d'aigua per habitant en els darrers cinc anys, ha estat marcada per l'augment significatiu del consum d'aigua. Actualment, en el darrer any, el consum s'ha situat als voltants dels 180 l/Hab.dia. Si es compara el consum de Pallejà amb el de Sant Boi de Llobregat (133 l/Hab.dia) o bé els valors de Mataró (127 l/Hab.dia) es pot apreciar com supera aquests municipis. Davant d'aquests valors superiors respecte altres municipis amb molta més població, s'hauria de pensar en reduir el consum diari. El mateix passa amb el consum industrial que en els darrers cinc anys ha duplicat el seu consum i també amb el consum municipal, que a pujat molt en els darrers anys fins a situar-se en 46.174 m³ el 2001. La distribució per equipament del consum d'aigua per ús municipal queda distribuïda (Gràfic 4) de la següent manera:

Gràfic 4 :Consum Municipal d'aigua per equipaments 2001

Font: Ajuntament de Pallejà

Si es considera l'aigua actualment disponible al municipi de Pallejà s'ha de distingir entre el que són els potencials hídrics locals i el que és el subministrament d'aigua potable a través del sistema d'abastament d'aigua del Consorci Ter-Llobregat.

Els potencials hídrics locals estan formats per l'aigua de pluja que cau al municipi, l'aigua de l'aquífer i l'aportació d'aigua de les fonts pròpies. L'estimació de tot aquest cabal arriba fins als 504.772 m³/any. Per altra banda, el volum d'aigua que es subministra des d'Abrera arriba fins els 746.544 m³/any. En conseqüència l'aigua potencial pròpia del municipi significa el 40% del total d'aigua que es consumeix actualment a Pallejà (Gràfic 5).

Gràfic 5: Potencial Hídric de Pallejà

Font: Equip Auditor a partir de diverses font

Resum dels Punts forts i els Punts Febles del Vector Aigua

PUNTS FORTS

- **Aqüífer de la Vall Baixa del Llobregat.** L'aqüífer és un potencial hídric molt important a Pallejà i a tota la comarca.
- **Experiència històrica en la utilització dels pous.** Tradicionalment en el municipi ja s'utilitzaven els pous per a subministrament de l'aigua pel consum i pel reg. Aquest fet, avui en dia no és habitual excepte en el cas dels pous dels horts i per algunes fàbriques.
- **Fonts i mina d'aigua.** Hi ha presència de fonts i d'una deu d'aigua que complementa el subministrament d'aigua potable al municipi
- **Potencial de l'ecosistema de les rieres,** en especial la riera de Les Rovires, amb possibilitats de ser utilitzades de manera directa o indirectament.
- **Extensió homogènia de la xarxa de clavegueram** en els diferents nuclis residencials i polígon industrial.
- **Fins fa poc hi havia la experiència de la separació de les aigües pluvials i aigües residuals** a l'Agda. Prat de la Riba i Agda. Generalitat, que permet l'aprofitament d'aquestes aigües per determinats usos i afavoreix la qualitat ambiental.

PUNTS FEBLES

- **Insuficient aprofitament dels potencials hídrics locals.** En el dia d'avui no hi ha un aprofitament hídric complert de les fonts locals. Aquest aspecte és especialment notori en els pous municipals a causa de la contaminació de les aigües del aqüífer.
- **Tendència a l'augment en el consum dels diferents sectors.** Actualment el consum en el sector domèstic s'ha situat als voltants dels 180 l/Hab.dia. El consum també creix d'una manera proporcionalment elevada en el sector industrial i municipal.
- **Abocaments directes aigües residuals.** En un punt de la xarxa de clavegueram del polígon industrial un dels ramals de la xarxa no té connexió al col·lector que condueix les aigües residuals cap a l'EDAR de Sant Feliu de Llobregat.
- **Escassa utilització de sistemes de depuració propis en les instal·lacions industrials.** Gran part de les empreses del polígon industrial no estan dotades de sistemes de depuració pròpies de les seves aigües residuals abans d'abocar les aigües al col·lector del S-7.
- **Abocaments a la riera del Manyà** procedents d'instal·lacions industrials de Sant Vicenç dels Horts. També s'ha de considerar la incidència del col·lector d'aigües residuals que atravesava el terme municipal procedent de Martorell

VII. VECTOR AIRE

L'anàlisi de l'estat del aire i de la contaminació atmosfèrica del municipi de Pallejà han estat condicionats, d'entrada, per l'escassetat d'informació específica. Tot i això, el municipi de Pallejà forma part del que va ser el Pla de Protecció Especial Atmosfèric dels municipis de Pallejà, Sant Vicenç dels Horts, Sant Andreu de la Barca, Molins de Rei i Papiol, situació que ha propiciat l'existència d'informació sobre aquests espais. També les dades que subministra regularment la Xarxa de Vigilància i Previsió Atmosfèrica de Catalunya han afegit informació regular, sobre tot en els darrers anys. De manera més específica s'han d'afegir les dades procedents de la mateixa estació manual de mesura de PST i, darrerament de PM10, instal·lada a l'Ajuntament de Pallejà.

De manera resumida, l'estat de la qualitat del aire a Pallejà es caracteritza pels aspectes següents:

a) *La presència de tota una sèrie d'activitats generadores de contaminació atmosfèrica.* Entre aquests aspectes (Taula 8) destaca, molt especialment l'elevat trànsit privat que circula diàriament per les vies de comunicacions existents al llarg de la vall del Llobregat.

Taula 8: Aspectes afavoridors a la generació de contaminació atmosfèrica

Presència d'activitats industrials generadores de contaminació atmosfèrica
Augment de la contaminació generada pel transport privat
Dipòsits de Gas Lìquid Propà (GLP)
Impactes atmosfèrics locals derivats d'activitats industrials ubicades en altres municipis
Impactes puntuals derivats per la concentració dels cotxes en les 2 benzineres, particularment en la cruïlla Ronda Santa Eulàlia
Contaminació lineal important causada pel tràfic intens en l'autovia del Llobregat i l'antiga N-II.

Taula 9 : Càlcul d'emissions dels vehicles que passen per Pallejà¹

CO (monòxid de carboni)	65.700 Kg
HC (hidrocarburs)	21.900 Kg
NOx (òxids de nitrogen)	73.000 Kg

Fon: Elaboració equip auditor

D'altra banda, també s'han de considerar les emissions generades per algunes de les indústries del municipi. Entre aquestes, s'adjunta a continuació els resultats de les analítiques efectuades pel Departament de qualitat del aire de la Generalitat de Catalunya (Taula 10)

Taula 10: Analítiques de contaminació atmosfèrica a empreses de Pallejà

Focus emissor	Focus emissor	Contaminant	Nivell d'emissió
Focus 1	Extracció de Fums	Diòxid de sofre	1,000 mg/nm³
Focus 2	Cabina de pintura	Toluè	13,0000 mg/nm³
		Xilè	123,0000 mg/nm³
		Etanol	2,8000 mg/nm³
		Acetat d'Etil	76,0000 mg/nm³
		Acetil de Butil	36,0000 mg/nm³
		Hidrocarburs	40,0000 PPM
		Totals	

Font: Generalitat de Catalunya

Altrament, no és pot minusvalorar la capacitat del entorn natural del municipi i de les serres veïnes per metabolitzar les carregues contaminants.

Resum dels Punts Forts i els Punts Febles del Vector Aire

PUNTS FORTS

- **Presència d'una massa forestal que pot ajudar a reduir la contaminació atmosfèrica.** L'energia solar fixada per la vegetació constitueix la principal font d'absorció de CO₂. Aquest és un fet important de cara a la sostenibilitat, ja que les conseqüències de les tones de CO₂ equivalent no absorbides tenen un efecte global.
- **Projecte de reordenació de l'antiga N-II.** Aquest projecte, juntament amb el circuit de peatonalització en el casc antic, significaran una reducció del pas intens de vehicles per l'interior del nucli urbà i reducció de les emissions del transport.
- **Presència al municipi d'una estació de mesurament de PM10 i PST.** La Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica a Catalunya disposa en el municipi de Pallejà d'una estació manual de mesura de la contaminació atmosfèrica en immissió de PST (Partícules en suspensió) i des de l'estiu del 2002 d'una estació de mesura de PM10.
- **Disminució de les emissions de partícules en suspensió (PST).** EL 1995 es va posar en marxa Pla de Protecció Especial (1995) en diversos municipis del Baix Llobregat, donats els problemes de contaminació atmosfèrica derivats de l'emissió de partícules en suspensió per part d'algunes indústries. Des d'aquell moment fins, gràcies a l'aplicació de les mesures correctores, es va assolir la disminució en les emissions de PST d'origen industrial.

PUNTS FEBLES

- **El transport com a font generadora de contaminació.** Tenint en compte que el transport privat és una de les fonts principals generadores d'emissions de CO₂, entre d'altres substàncies, es destaca la importància del trànsit de pas com a factor contaminant.
  - **Indústries generadores de contaminació atmosfèrica.** A Pallejà hi ha algunes instal·lacions industrials potencialment emissores de substàncies contaminants, i dues de les empreses del polígon industrial han de passar controls periòdics.
  - **Incidència en la qualitat de l'aire d'indústries situades fora del municipi.** El règim de vents condiona la dispersió de contaminants a l'atmosfera. La localització geogràfica i les condicions meteorològiques condionen que Pallejà estigui especialment afectat per les emissions de indústries ambientalment problemàtiques ubicades als municipis de Sant Vicenç dels Horts, Sant Andreu de la Barca i Castellbisbal.
- Insuficients instruments de control de la contaminació atmosfèrica.** Tenint en compte els episodis de contaminació atmosfèrica i l'existència d'empreses potencialment contaminants, cal posar èmfasi en la necessitat d'un control exhaustiu i continuat de les emissions industrials. A Pallejà no existeix una estació on es mesuri d'una manera continuada els diferents fenòmens meteorològics i els diferents tipus de contaminants amb l'excepció de les PST i PM10

VIII. SOROLL

Pallejà disposa d'una ordenança de sorolls i vibracions, la qual cosa és el primer pas per començar a anar cap a una reducció de la contaminació acústica. Tanmateix Pallejà no compte únicament amb aquesta eina, sinó que també té un mapa sònic aprovat recentment.

L'elaboració del mapa de capacitat acústica, popularment dit cadastre de soroll, ha significat delimitar el territori municipal en zones de sensibilitat acústica i establir-ne uns objectius de qualitat, és a dir, fixar la capacitat del territori d'absorbir el soroll. El treball ha comportat disposar d'informació de camp, obtinguda a partir del mesurament del soroll en diferents sectors de cada municipi per conèixer la realitat acústica de cada població.

Complementàriament, al llarg de l'auditoria, l'equip auditor ha realitzat mesures a diferents punts del municipi per poder establir una comparació entre les dades que venen fixades pel mapa sònic i el soroll que s'està produint realment. Aquest treball de camp, ha permès veure fins a quin punt el mapa sònic corresponia amb la realitat. Gairebé totes les mesures que es van realitzar, donaren uns resultats que estaven dins dels paràmetres que marca el mapa sònic de Pallejà, si bé que acostant-se als límits permesos. Únicament les mesures que es van realitzar al llarg de la via dels FCG

superaren puntualment aquests límits en el moment que passava un dels trens (Taula 11), tant en el moment de l'acceleració com en el moment de la desacceleració.

Taula 11: Comparació dels nivells d'emissió de soroll

<p>Tipus de mesura nivell Leq ambiental Inici i finalització de la mesura: Dilluns, 9.09.02 – 17:16 h –17:20h Equip utilitzat: Sonòmetre de l'Ajuntament de Pallejà Ubicació de l'equip de mesura: Av.Generalitat – Carrer de l'església   Nivell Leq màxim: 85,0 dB(A)   Nivell Leq mínim: 61,2 dB(A)   Leq mitjà: 70,3 dB(A)</p>
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA BAIXA L< 70 (Dades Mapa sònic)
<p>Tipus de mesura nivell Leq ambiental Inici i finalització de la mesura: Dilluns, 9.09.02 – 17:28 h –17:32h Equip utilitzat: Sonòmetre de l'Ajuntament de Pallejà Ubicació de l'equip de mesura:Av Prat de la Riba – Carrer de Joan Maragall.   Nivell Leq màxim: 73 dB(A)   Nivell Leq mínim: 49 dB(A)   Leq mitjà: 53 dB(A)</p>
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA BAIXA L< 70(Dades Mapa sònic)
<p>Tipus de mesura nivell Leq ambiental Inici i finalització de la mesura: Dilluns, 9.09.02 – 17:40 h –17:44h Equip utilitzat: Sonòmetre de l'Ajuntament de Pallejà Ubicació de l'equip de mesura:Av Prat de la Riba just a sota de la nova variant 340   Nivell Leq màxim: 75,8 dB(A)   Nivell Leq mínim: 60 dB(A)   Leq mitjà: 69 dB(A)</p>
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA BAIXA L< 70(Dades Mapa sònic)
<p>Tipus de mesura nivell Leq ambiental Inici i finalització de la mesura: Dilluns, 9.09.02 – 17:48 h –17:52h Equip utilitzat: Sonòmetre de l'Ajuntament de Pallejà Ubicació de l'equip de mesura:Ronda Santa Eulalia a l'alçada de la benzinera   Nivell Leq màxim: 81,8 dB(A)   Nivell Leq mínim: 62 dB(A)   Leq mitjà: 66 dB(A)</p>
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA BAIXA L< 70(Dades Mapa sònic)
<p>Tipus de mesura nivell Leq ambiental Inici i finalització de la mesura: Dilluns, 9.09.02 – 17:56 h –18:00h Equip utilitzat: Sonòmetre de l'Ajuntament de Pallejà Ubicació de l'equip de mesura:Ronda Santa Eulalia – Carrer de Vallès i Ribot   Nivell Leq màxim: 80,7 dB(A)   Nivell Leq mínim: 54 dB(A)   Leq mitjà: 57 dB(A)</p>
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA MODERADA L< 65 (Dades Mapa sònic)
<p>Tipus de mesura nivell Leq ambiental Inici i finalització de la mesura: Dilluns, 9.09.02 – 18:05 h –18:09h Equip utilitzat: Sonòmetre de l'Ajuntament de Pallejà Ubicació de l'equip de mesura:Ronda Santa Eulalia- Carrer de Pau Claris   Nivell Leq màxim: 75,1 dB(A)   Nivell Leq mínim: 59 dB(A)   Leq mitjà: 62 dB(A)</p>
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA MODERADA L<65 (Dades Mapa sònic)

<p>Tipus de mesura nivell Leq ambiental Inici i finalització de la mesura: Dilluns, 9.09.02 – 18:15 h –18:19h Equip utilitzat: Sonòmetre de l'Ajuntament de Pallejà Ubicació de l'equip de mesura:Av.Generalitat – Ronda Santa Eulàlia Nivell Leq màxim: 75,4 dB(A) Nivell Leq mínim: 57,2 dB(A) Leq mitjà: 64 dB(A)</p>
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA BAIXA L<70 (Dades Mapa sònic)
<p>Tipus de mesura nivell Leq ambiental Inici i finalització de la mesura: Dilluns, 9.09.02 – 18:25 h –18:29h Equip utilitzat: Sonòmetre de l'Ajuntament de Pallejà Ubicació de l'equip de mesura:Carrer de Barcelona – Nostra Sra. De Montserrat Nivell Leq màxim: 61,2 dB(A) Nivell Leq mínim: 45,2 dB(A) Leq mitjà: 47,5 dB(A)</p>
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA MODERADA L<65 (Dades Mapa sònic)
<p>Tipus de mesura nivell Leq ambiental Inici i finalització de la mesura: Dilluns, 9.09.02 – 18:30 h –18:31h Equip utilitzat: Sonòmetre de l'Ajuntament de Pallejà Ubicació de l'equip de mesura: Carrer de Barcelona – Nostra Sra. De Montserrat.Mesura del pas d'un FCG amb direcció Barcelona Nivell Leq mínim: 78 dB(A) Nivell Leq max: 80 dB(A)</p>
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA MODERADA L<65 (Dades Mapa sònic)
<p>Tipus de mesura nivell Leq ambiental Inici i finalització de la mesura: Dilluns, 9.09.02 – 18:36 h –18:37h Equip utilitzat: Sonòmetre de l'Ajuntament de Pallejà Ubicació de l'equip de mesura:Carrer de Barcelona – Pau Claris. Mesura del pas d'un FCG amb direcció Sant Andreu de la Barca Nivell Leq mínim: 86 dB(A) Nivell Leq max: 90,8 dB(A)</p>
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA MODERADA L<65 (Dades Mapa sònic)
<p>Tipus de mesura nivell Leq ambiental Inici i finalització de la mesura: Dilluns, 9.09.02 – 18: 50h –18:54h Equip utilitzat: Sonòmetre de l'Ajuntament de Pallejà Ubicació de l'equip de mesura:A l'entrada de La Magina Nivell Leq màxim: 66,5dB(A) Nivell Leq mínim: 53 dB(A) Leq mitjà: 56 dB(A)</p>
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA ALTA L<60 (Dades Mapa sònic)
<p>Tipus de mesura nivell Leq ambiental Inici i finalització de la mesura: Dilluns, 9.09.02 – 18: 58h –19:02h Equip utilitzat: Sonòmetre de l'Ajuntament de Pallejà Ubicació de l'equip de mesura:Carrer Sant Joan – Carrer Roca Vilana (La Magina) Nivell Leq màxim: 40dB(A) Nivell Leq mínim: 34 dB(A) Leq mitjà: 35 dB(A)</p>
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA ALTA L<60 (Dades Mapa sònic)

Font: Elaboració Equip Auditor i CEPA.

Resum dels Punts Forts i els Punts Febles del Vector Soroll

PUNTS FORTS

- **Ordenança Municipal de Soroll i Vibracions i el Cadastre sònic (mapa sònic).** Pallejà disposa d'una ordenança de sorolls i vibracions i d'un mapa de capacitat acústica. El mapa sònic estableix els objectius de qualitat acústica, és a dir, estableix la capacitat del territori davant de la contaminació acústica. Per altra costat, l'ordenança de soroll fixa la normativa a seguir per tal d'assolir aquests objectius. Aquestes dues eines, són el primer pas per la reducció d'aquest tipus de contaminació.
- **Inici de les actuacions per a reduir el soroll** i en general per afavorir el trànsit en el casc urbà. Se'n destaquen dues actuacions:
  - **Reordenació de l'antiga N-II.** Aquest projecte preveu integrar l'antiga N-II al nucli urbà, convertint-la en una via d'ús local. Per tant, s'ampliaran voreres, es reduirà l'espai destinat al trànsit de vehicles. Els beneficis d'aquesta obra són diversos, però se'n destaca un especialment i és el de la reducció de soroll i vibracions.
  - **Circuit de peatonalització en el casc antic.** Pallejà actualment està iniciant una sèrie d'obres urbanístiques que estan en la línia de potenciar i millorar en qualitat el desplaçament a peu pel nucli urbà, ja sigui en forma de rambles o circuits peatonals que suposen una reducció de soroll.

PUNTS FEBLES

- **El soroll es percep per la població com el segon problema ambiental** del municipi. Tant la informació qualitativa com les dades quantitatives disponibles, coincideixen en la pressió del soroll en la vida quotidiana.
- **La proximitat de les vies ràpides al nucli urbà.** El sistema viari és el principal focus de contaminació acústica. L'autovia del Baix Llobregat que discorre molt a prop del barri anomenat Sector Est, i la nova variant-340, al costat de La Magina i de les cases properes al polígon industrial, representen una important font de contaminació atmosfèrica i de soroll.
- **Soroll de fons.** A la proximitat de les vies ràpides cal afegir-hi el soroll de fons que impacta de manera general a la comarca.
- **Manca de pantalles acústiques** als espais propers habitatges.
- **Impactes dels Ferrocarrils de la Generalitat.** La línia de Ferrocarrils a l'alçada de Pallejà passa molt a prop dels habitatges genera un efecte molest en soroll i vibracions. De les diverses mesures sonores realitzades, se'n desprèn que els Ferrocarrils superen puntualment els límits establerts. Tanmateix aquesta situació pot canviar substancialment si es porta a terme el projecte de soterrament del tren al seu pas pel nucli urbà.
- **Incidència acústica de les motos.** Actualment a Pallejà, el soroll de les motos és una de les principals causes de denúncia dels pallejanencs, donat l'efecte molest d'aquests vehicles en determinades circumstàncies.
-

IX. RESIDUS

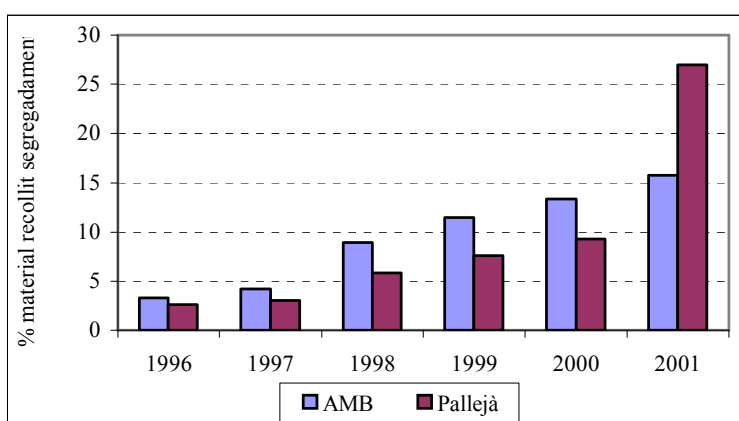
L'Ajuntament de Pallejà, amb l'objectiu de començar a introduir criteris de sostenibilitat en la gestió municipal, es va afegir al conjunt de municipis que, des de fa alguns anys, desenvolupen l'anomenat Residu Mínim. Aquest model de gestió integral dels residus municipals, o residus sòlids urbans, es basa en la separació en origen dels diferents materials presents a les deixalles municipals. A causa d'aquest fet, la

campanya per a la separació de la brossa orgànica es va iniciar durant el mes d'abril del 2001.

Actualment, al municipi de Pallejà es recull selectivament la fracció orgànica, la fracció inorgànica, el vidre, el paper-cartró, els voluminosos, l'esporga i les restes de jardí, els medicaments i la roba. A banda d'aquestes recollides, per les quals hi ha un servei viari establert, la deixalleria municipal actua de centre receptor d'aquests i d'altres residus, ja siguin generats als domicilis particulars o en determinades activitats econòmiques.

Des de l'any 1996 fins ara, el percentatge de materials recollits segregadament mostra un increment progressiu, augmentant d'any en any. Aquesta tendència es produeix tant al municipi com en la totalitat de l'àrea metropolitana. Tot i això, és important destacar l'augment que ha experimentat aquest percentatge al municipi de Pallejà durant l'any 2001, esdevenint superior al percentatge obtingut en la totalitat de l'àmbit metropolità. Aquest increment lliga amb l'inici de la recollida de la brossa orgànica, és a dir, amb la consolidació del model Residu Mínim (Gràfic 6).

Gràfic 6: Material recollit segregadament a Pallejà i a l'AMB

Font: Ajuntament de Pallejà

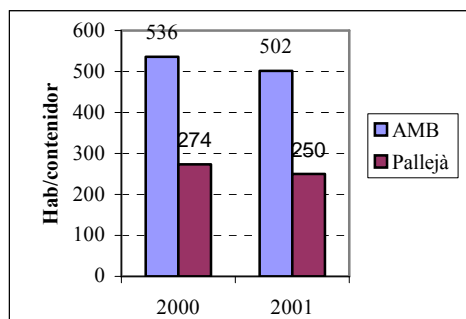
La plena consolidació d'aquest tipus de gestió no es va assolir fins a final del 2001 i, per tant, es pot dir que és encara molt recent. Tot i això, els resultats obtinguts en aquests primers mesos avalant el seus objectius. En poc més de dos anys, el municipi

de Pallejà ha passat de recuperar el 7,7% del total de RSU generats (any 2000) a recuperar-ne el 34,2% (gener-maig 2002)

A banda del desenvolupament del model Residu Mínim, un dels aspectes més destacables de la gestió dels residus són els resultats obtinguts de les ràtios d'habitants per contenidor. Els següents gràfics (Gràfic 7 i Gràfic 8) mostren aquestes ràtios en el cas de les fraccions vidre i paper-cartró, i es comparen amb les obtingudes en l'àmbit metropolità.

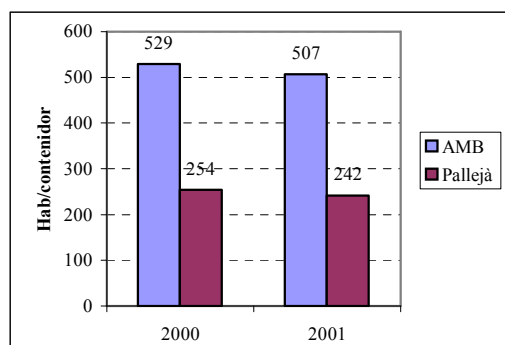
En el cas de la recollida de vidre, actualment s'obté una ràtio de 250 habitants per contenidor, resultat molt positiu davant els 502 habitants per contenidor que presenta la mitjana de l'Àrea Metropolitana. Igualment, també la ràtio d'habitants per contenidor en el cas de la fracció paper i cartró mostra uns resultats molt positius en comparació amb la de l'Àrea Metropolitana, amb una ràtio de 242 habitants per contenidor de paper davant els 507 habitants de l'AMB.

Gràfic 7: Hab/contenedor de vidre Pallejà-AMB

Font: Ajuntament de Pallejà

Gràfic 8: Hab/contenedor de paper Pallejà-AMB

Font: Ajuntament de Pallejà

La gestió dels residus municipals s'acompanya del suport de la deixalleria. La deixalleria de Pallejà va entrar en funcionament a mitjans de l'any 2000 i, des d'aleshores, l'acceptació que ha tingut entre la població ha anat augmentant progressivament. En aquests dos anys ha incrementat el nombre d'usuaris, les entrades de material i la quantitat de residus recollits.

A banda de ser un centre de recepció de residus i encarregar-se de la seva correcta gestió (bàsicament en relació als residus especials i als residus generats en determinades activitats econòmiques del municipi), també és un centre d'educació ambiental des d'on es canalitzen les campanyes d'educació i sensibilització referents a residus. En aquest sentit, a Pallejà s'han dut a terme diverses actuacions. Partint de la campanya inicial per a l'establiment de la separació domiciliària de la BO, han estat diverses les campanyes dutes a terme amb l'objectiu de reforçar tant aquesta recollida com la resta de recollides selectives, l'ús de la deixalleria, la nova ordenança dels residus del municipi o d'altres aspectes relacionats amb els residus.

Resum dels Punts Forts i els Punts Febles de la Producció i la Gestió dels Residus

PUNTS FORTS

- **Recollida selectiva integral en origen dels residus municipals.** Aquesta recollida selectiva segueix el model Residu Mínim i comporta la separació en origen de les fraccions orgànica i inorgànica
- **Recollida selectiva de vidre, paper-cartró, BO, BI, roba i calçat, medicaments, voluminosos i esporga.** Recentment s'ha intensificat la recollida dels voluminosos.
- **Disminució de la producció de residus municipals.** Des del inici del 2002 s'observa la tendència a la disminució de la ràtio Kg. Residu/dia/habitant
- **Control en la gestió dels residus.** Tots els residus generats són destinats a planta de tractament. Res no es porta directament a abocador
- **Deixalleria municipal:** Existència d'una deixalleria municipal que recull també els residus no especials de les indústries
- **Educació ambiental:** Campanyes regulars de sensibilització i educació ambiental referents a residus
- **Percepció positiva de la política municipal en l'àmbit dels residus.** La població percep molt positivament les actuacions al voltant del Residu Mínim i les recollides selectives en general

PUNTS FEBLES

- ❑ **Augment en la producció de determinats residus.** Continua augmentant la producció de residus industrials, sanitaris i de la construcció
  - ❑ **Augment de la toxicitat i perillositat dels residus municipals**
  - ❑ **Cultura ambiental dels residus.** Poca sensibilitat ciutadana pel que fa a la problemàtica que ocasionen els residus i també a la necessitat de la recollida selectiva, especialment en el cas de la brossa orgànica. En general les societats urbanes no són conscients de les implicacions socials i ambientals de moltes de les pràctiques de consum.
  - ❑ **Recollides problemàtiques.-** La recollida de voluminosos, que queden abandonats al carrer, generen certs problemes de convivència ciutadana . També cal desenvolupar millor la recollida del paper i el cartró per part de l'empresa encarregada, especialment a Fontpineda
- Abocaments incontrolats.** Contaminació del sòl i de les aigües per alguns episodis d'abocaments incontrolats de productes tòxics i/o perillosos

X EL FLUX D'ENERGIA

El consum energètic ha anat creixent de forma continua en els darrers cinc anys. Tal com es pot observar en la Taula 12, l'evolució de les diferents fonts energètiques que s'utilitzen en el municipi, mostra una tendència generalitzada a l'augment excepte en el cas del Gas Propà que ha experimentat una lleugera disminució.

Taula 12: Evolució dels diferents consums energètics a Pallejà

Anys	Gas Natural		Gas Propà		GLP		Electricitat	
	Tèrmies	Tep	Kg	Tep	Nº	Tep	Kwh	Tep
1992							21.580.988	1857,23
1993							20.343.923	1750,77
1994							20.716.695	1782,85
1995							19.611.567	1687,74
1996	8.859.956	885,9					21.711.189	1868,43
1997							22.482.889	1934,84
1998	9.942.342	994,2	147.684	158,2			25.344.898	2181,14
1999	12.979.794	1297,9	147.393	157,9			24.758.527	2130,68
2000	15.105.237	1510,5	146.901	157,4	108	115,7	27.260.696	2346,02

Font: Elaboració pròpia a partir de diverses fonts.

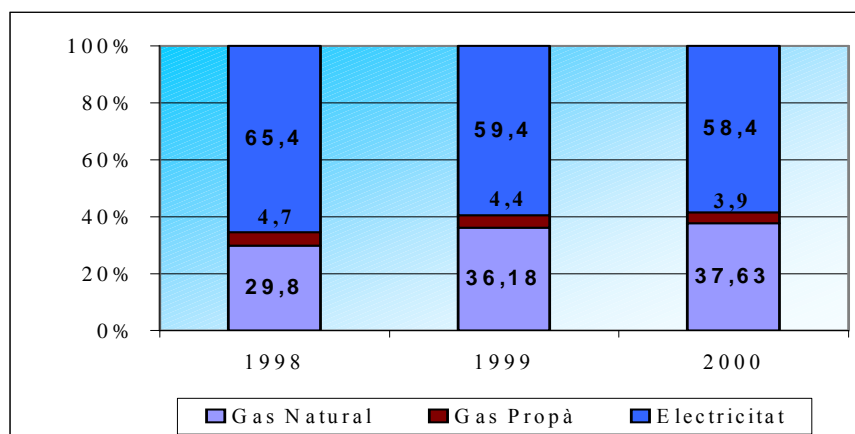
Entre les energies que han augmentat el consum, destaca, en primer lloc, l'augment significatiu del consum de Gas Natural i en segon lloc de l'electricitat. Dissortadament, no hi ha dades per conèixer la tendència que ha anat seguint els GLP.

Comparativament, es pot veure que en l'any 2000 l'electricitat representava el 43% del consum energètic mentre que el Gas Natural representava el 28%.

Entre les energies que han augmentat el consum, destaca, en primer lloc, l'augment significatiu del consum de Gas Natural i en segon lloc de l'electricitat. Dissortadament, no hi ha dades per conèixer la tendència que ha anat seguint els GLP.

Comparativament, es pot veure que en l'any 2000 l'electricitat representava el 43% del consum energètic mentre que el Gas Natural representava el 28%.

Gràfic 9: Consum i composició de les entrades d'energia a Pallejà(consum en Tep)

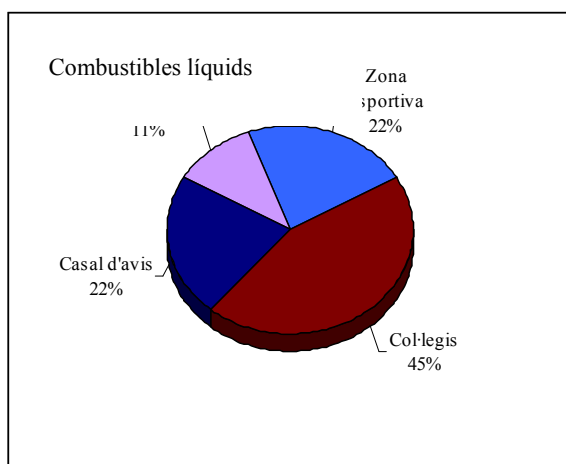
Elaboració del Equip Auditor a partir d'informacions de procedència diversa

Des del punt de vista del consum, es destaca però, que el nombre d'usuaris del sector industrial s'ha mantingut estable durant tots aquests anys, S'ha pogut obtenir de fonts diverses, la idea de que la indústria continua utilitzant, majoritàriament, gasoil tot i que no s'ha pogut obtenir informació estadística sobre aquesta qüestió. Fóra

convenient, a més a més, tenir informació desglossada sobre el nombre d'usuaris industrials d'energia elèctrica, per tal de confirmar, que també ha augmentat aquests tipus d'energia en el sector.

Els consums energètics per les diferents fonts d'energia l'any 2000 a Pallejà queden expressades en el Gràfic 10.

Gràfic 10: Consum energètic a Pallejà l'any 2000

Font: Elaboració del Equip Auditor

Taula 13: Consum energètic per càpita a Pallejà segons tipus d'energia.2000

Font d'energia	Consum energètic per càpita 2000	Consum energètic per càpita 1996
Electricitat	8,4 Kw/Hab/dia	8,6 Kw/Hab/dia
Gas Natural	25,6tèrmies/dia ³	29,89 tèrmies/dia

Prenent com a referència les dades subministrades per l'Ajuntament de Pallejà, es passen a analitzar a continuació els diferents tipus d'energia consumida pels equipaments i serveis municipals.

En conjunt, el tipus d'energia més utilitzada pels serveis i equipaments municipals és l'energia elèctrica destinada, preferentment, a l'enllumenat públic. Segueix posteriorment, l'energia procedent dels combustibles fòssils. Recentment s'ha

---

començat a introduir el gas natural en alguns equipaments i també s'està començant a plantejar l'ús d'energies renovables.

L'aportació i distribució de l'energia elèctrica a Pallejà es fa a través de la xarxa elèctrica d'alta tensió, la qual connecta els centres generadors -centrals hidroelèctriques, nuclears i tèrmiques que estan funcionant actualment a Catalunya- amb les ciutats i les distintes localitzacions consumidores d'electricitat. Així, a Pallejà, existeixen dues línies d'alta tensió, una de 220 kW i una altra de 380-400 kW.

Pel que fa al gas natural el municipi de Pallejà rep el subministrament de dues canalitzacions: la del eix del Llobregat i la de la subcomarca de Vallirana-Cervelló, que té un ús majoritàriament industrial en el municipi. Actualment, està previst un segon ramal a la marge dreta del Llobregat, que afectarà una petita zona dels ruderals del riu a Pallejà

D'altra banda, existeix una segona canalització, en aquest cas un oleoducte, que també segueix la banda dreta del riu Llobregat en el terme de Pallejà. Aquest oleoducte disposa d'una central de distribució al municipi que connecta amb el ramal que mena cap a Sta. Perpètua i amb el que enllaça amb la central petroquímica tarragonina de la Pobla de Mafumet .

Segons dades facilitades per l'Institut Català d'Energia de la Generalitat de Catalunya el municipi de Pallejà presenta dues instal·lacions renovables al municipi. Concretament es tracta de dues instal·lacions solar-tèrmiques per a la producció d'aigua calenta sanitària, es tracta de dos habitatges particulars. L'Institut Català d'Energia també ha realitzat estudis d'assessorament energètic a indústries, concretament a 3 empreses del municipi, on l'aplicació de les mesures d'eficiència energètica proposades significaria un estalvi econòmic de 53.857

Resum dels Punts Forts i els Punts Febles del flux d'Energia

PUNTS FORTS

- **Realització de diferents projectes per utilitzar energies netes en equipaments municipals.** L'Ajuntament de Pallejà, ha realitzat diversos projectes per introduir energies netes en els equipaments municipals. Es va realitzar el projecte per introduir l'energia solar per a la calefacció i la piscina del poliesportiu municipal i actualment s'està treballant per a la instal·lació d'una Font Solar Autònoma a la Deixalleria.
- **Pla d'Estalvi Energètic.** Els serveis tècnics de l'Ajuntament van elaborar un Pla d'estalvi energètic, per disminuir les despeses lumíniques del municipi, sent el primer pas, encara que insuficient, per anar cap a l'estalvi i l'eficiència energètica.
- **Ordenança d'instal·lació d'antenes de radiocomunicacions** (en procés d'aprovació). Pallejà disposa d'una ordenança que regula la instal·lació d'antenes de radiocomunicació.
- **Disminució en el consum d'energies especialment contaminants.** Tot i que el gas natural és una energia no renovable està ocupant el lloc d'altres fonts d'energia no renovables que són molt més contaminants.

PUNTS FEBLES

- **El transport com a consumidor d'energies no renovables.** A més a més dels impactes en la contaminació atmosfèrica el transport també consumeix una part important d'energies no renovables.
- **Estabilitat en el nº d'usuaris de gas natural en el sector industrial.** Gran part de les empreses del polígon industrial de Pallejà no han fet el canvi a gas natural.
- **Manteniment de dipòsits de GLP a Fontpineda.** Gran part de dipòsits de GLP es troben ubicats a Fontpineda, bàsicament per l'ús de les calefaccions. Aquest combustible a banda de tenir un grau elevat d'explosivitat, emet CO₂ i Nox, per tant esdevé un focus de contaminació. És de preveure que aquests dipòsits siguin substituïts per un altre tipus d'energia més neta.
- **Absència de campanyes per a la reducció dels consums energètics** entre la població de Pallejà, que incentivin a la reducció de consums energètics o si més no de fonts d'energia renovables.
- **Línies d'alta tensió que travessen el municipi.** El consum energètic no únicament té conseqüències en les emissions atmosfèriques, sinó que també representen un impacte en el medi. Pallejà, al igual que tot el conjunt del Baix Llobregat, està travessat per una xarxa important d'infraestructures energètiques amb especial incidència en el bosc per que fa la xarxa elèctrica i en l'ecosistema fluvial, pel que fa al gaseoducte i l'oleoducte.

XI. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ MUNICIPAL

La diagnosi sobre la incidència ambiental de la gestió municipal (Taula 14) pot sistematitzar-se segons faci referència als següents aspectes:

- El Medi Ambient dins de l'organigrama municipal
- Iniciatives ambientals de l'Ajuntament i de la Regidoria de Medi Ambient
- Implantació de criteris ambientals en les tasques habituals municipals
- Coordinació municipal amb altres organismes supramunicipals

Taula 14: Taula resum sobre els potencials i obstacles en la gestió municipal

Punts Forts	Punts febles
El Medi Ambient dins de l'organigrama municipal	
Existència d'una Regidoria de Medi Ambient	Necessitat de coordinació interna entre els diferents sectors dels serveis municipals en les tasques amb incidència ambiental
Iniciatives ambientals de l'Ajuntament i de la Regidoria de Medi Ambient	
Es valoren positivament les accions impulsades des de l'Ajuntament i des de la Regidoria de Medi Ambient: <ul style="list-style-type: none"> - Recollida selectiva - Creació del CIDAP - Donar difusió de la presència de la deixalleria - Dóna suport a tots aquells actes de caire ambiental - Escola Taller al bosc de la Torroja - Cursos d'educació ambiental en els centres educatius. - Ordenances de caràcter ambiental - PEP - Residu Mínim. - Contracte de gestió amb el CEPA 	Iniciatives que han estat impulsades des de l'Ajuntament però que no es van arribar a consolidar: <ul style="list-style-type: none"> - Pla d'Estalvi Energètic <ul style="list-style-type: none"> - Projecte per introduir l'energia solar per calefacció a la piscina del poliesportiu municipal.
Implantació de criteris ambientals en les tasques habituals municipals	
Recollida selectiva de paper i d'altres productes en les dependències municipals.	Manca d'un sistema de gestió ambiental integrada
	Control insuficient de la gestió energètica municipal com de la gestió i consum d'aigua
	Insuficiències en el control i seguiment de les activitats industrials amb incidència ambiental al municipi
	Manca d'un Consell Municipal de Medi Ambient i/o d'altres tipus d'òrgans de participació ciutadana.
Coordinació municipal amb altres organismes supramunicipals	
	Coordinació insuficient entre l'Ajuntament i els altres organismes municipals

Font: Elaboració Equip Auditor.

Pel que fa a les iniciatives ambientals de l'Ajuntament i de la Regidoria de Medi Ambient es valoren positivament la gran majoria de les iniciatives que s'han impulsat des de l'Ajuntament, tot i que el seu grau de consolidació i assoliment no sigui uniforme. Entre aquestes activitats es poden destacar tres grans blocs (Taula 15). Per un costat les iniciatives que ja estan implementades, per altra les iniciatives que estan en

curs i finalment, en el tercer bloc, les iniciatives que es van iniciar en un cert moment però que no han arribat a materialitzar-se fins el moment actual.

Taula 15: Resum de les iniciatives impulsades des de l'Ajuntament

INICIATIVES IMPULSSADES DES DE L'AJUNTAMENT	
Iniciatives implantades	Deixalleria
	C.I.D.A.P(Centre d'Informació i Documentació Ambiental)
	Escola Taller (impulsada des del Consell Comarcal)
	Pla de Protecció Especial per reduir les (PST)
	Urbanització del Sector Est
	Separació dels circuits de l'aigua residual i pluvial a l'Agda. Prat de la Riba.
	- Ordenança de Sorolls i Vibracions (23-I-2.002)
	- Ordenança Metropolitana Reguladora de la Tarifa del Servei de Subministrament Domiciliari d'Aigua Potable. Aprovada pel Ple del Consell Metropolità el 8-V-1997.
	- Ordenança Municipal sobre Tinença d'Animals. (31-X-1.997)
	- Ordenança Fiscal nº 27. Taxa per la prestació del servei de recollida de gossos i altres animals domèstics (18-XII-2.001)
	- Ordenança Municipal per a la Instal·lació i d'antenes de Radiocomunicació. Pendent d'aprovar
	- Ordenança municipal de Convivència Ciutadana (Maig-2.001)
	- Ordenanzas Municipales de Policía y Buen Gobierno. (1.979)
	- Ordenança Municipal per a la Instal·lació i d'antenes de Radiocomunicació. Pendent d'aprovar
Iniciatives que es duen a terme	Residu Mínim
	Itineraris de natura, dins del programa Conèixer Pallejà
	P.E.P. (Projecte Educatiu de Pallejà)
	Programes de neteja i recuperació del bosc
	Campanyes en els Centres Educatius de Pallejà
Iniciatives que no s'han materialitzat	Pla d'Estalvi Energètic
	Projecte per introduir l'energia solar per calefacció a la piscina del polisportiu municipal.
	Instal·lació d'una font solar Autònoma a la deixalleria

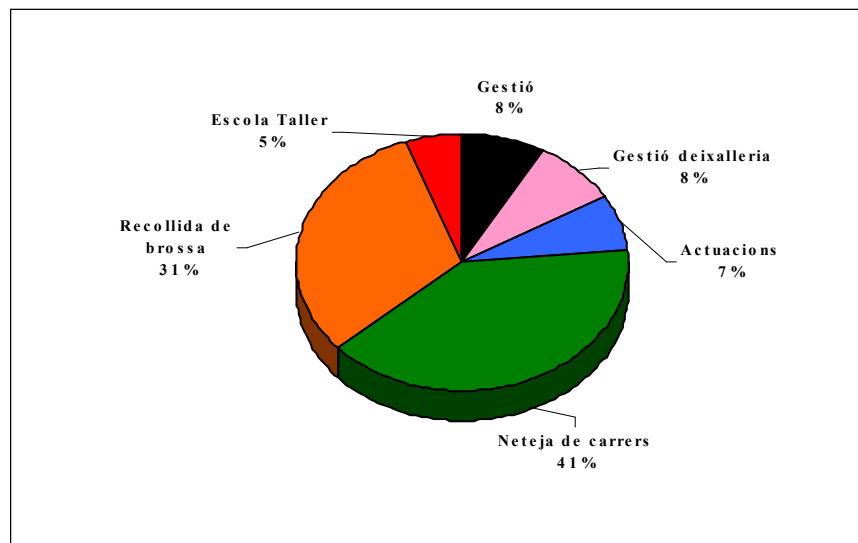
Font: Equip Auditor

En els darrers anys els pressupost destinat a la Regidoria de Medi Ambient,(veure memòria descriptiva), ha augmentat, donada la creixent importància

d'aquest departament en l'àmbit de l'Ajuntament de Pallejà. Tanmateix, pel 2002, el pressupost de la Regidoria de Medi Ambient significa només un 5,8% del pressupost total municipal (2002) (Gràfic 11)

Gràfic 11 : Distribució dels pressupostos

Font: Dades facilitades per l'Ajuntament de Pallejà

D'altra banda, es constata la inexistència d'uns criteris ambientals consensuats, a seguir pels diferents òrgans gestors municipals, així com en la compra de material de l'Ajuntament: parc mòbil, material d'oficina, etc. Tanmateix sí que existeixen certs criteris ambientals en la redacció d'ordenances fiscals, tal i com s'ha pogut observar en la taula 2.

Concretament, no s'ha desenvolupat a l'Ajuntament cap sistema de gestió mediambiental integrada (EMAS) per portar a terme la política municipal, per aconseguir un estalvi de costos, un augment de motivació dels empleats i una millora d'imatge. Tot i que es valora positivament la recollida selectiva del paper i de tònors d'impressora en les dependències municipals.

Tot i que existeix una llarga tradició en el desenvolupament de mesures pel control d'activitats, s'ha pogut detectar que no sempre es desenvolupa de la mateixa

manera l'arxiu d'expedients d'activitats, per tant caldria millorar-ne l'arxiu des del punt de vista del control ambiental.

D'altra banda, Pallejà no disposa d'un Consell de Medi Ambient o d'algun altre tipus d'òrgan de participació ciutadana. Aquest podria ser una bona eina, amb un gran potencial per a la participació de la ciutadania mitjançant les entitats, les quals en formarien part i participarien en els debats i en la discussió de problemes ambientals.

La ubicació de Pallejà en l'Àrea Metropolitana de Barcelona és un factor més que s'ha de tenir en compte alhora de parlar no només de la gestió municipal, sinó també de la mobilitat, els residus, etc. Aquesta intensa relació amb l'entorn metropolità afegeix un factor més de complexitat a les tasques de coordinació en el desenvolupament de la gestió ambiental.

Com en els altres municipis de l'Àrea Metropolitana, a Pallejà es troben tres nivells de coordinació. Per un costat estan els vincles que s'estableixen entre l'Ajuntament i la Diputació de Barcelona i l'Entitat Metropolitana per a la gestió de determinats aspectes ambientals i equipaments. Per un altre costat es troben les relacions que existents entre els Ajuntaments i la Generalitat de Catalunya, concretament amb els seus diferents departaments (ACA, Junta de Residus, Departament de Qualitat de l'aire, etc). I finalment, un tercer nivell de coordinació entre el propi Ajuntament i els altres Ajuntaments dels municipis veïns. La complexitat d'aquest tercer nivell es fa palesa quan es considera el cas de municipis que són veïns però que pertanyen a comarques diferents o que tenen serveis que es gestionen a través d'organismes supramunicipals diferents.

XII. MODELS CULTURALS SOBRE EL MEDI AMBIENT

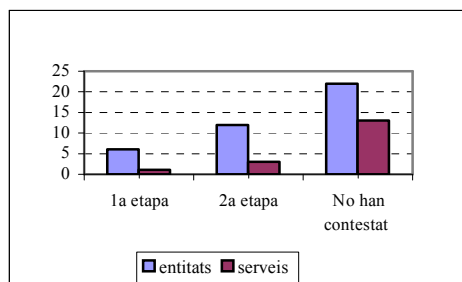
Els habitants de Pallejà -amb les seves diferents característiques socials i econòmiques, i també amb la seva cultura i comportaments ambientals, que comporten diverses maneres d'entendre les relacions territorials i, en suma, entre la societat i el medi ambient- constitueixen un element clau de l'entramat de processos socials,

econòmics, polítics i d'organització i de gestió administratives que conformaran la base a partir de la qual s'haurà de desenvolupar l'Agenda 21 Local.

A continuació, es recullen de manera resumida, les tres característiques principals que diferencien els comportaments culturals sobre el medi ambient de la població de Pallejà.

a) *Presència de col·lectius molt implicats en el seu municipi.* La primera conclusió fa referència a l'ambivalència entre una població que, si bé, per una banda, i en general, no es mostra especialment interessada en participar ni està acostumada a fer-ho, de l'altra també integra una sèrie de col·lectius i associacions que, tot i no ser molt nombrosos es mostren especialment interessats en participar i implicar-se en el procés municipal a la recerca de la sostenibilitat. A continuació es mostren algunes de les dades que ja van ser exposades en la diagnosi i que mostren amb claredat aquesta tendència a la polarització en els comportaments i graus d'implicació ambientals.

Gràfic 12 i Taula 15: Nivells de resposta a les enquestes a les entitats i als serveis

Associacions ciutadanes	17
Serveis públics	5
Empreses	10

b) *Diferències bàsiques en la implicació ambiental.* La segona conclusió permet aprofundir una mica més en el tema de les diferències entre els diferents agents socials quan es tracta de les formes i intensitat de participar

Respecte aquest tema convé assenyalar les notables diferències detectades en els graus de participació segons es faci referència als col·lectius ciutadans o bé, en canvi, es tracti dels agents econòmics i els serveis socials. Efectivament, el baix grau de resposta d'aquests dos darrers fa que aquests no siguin comparables amb les entitats i col·lectius

ciutadans, els quals tenen uns nivells de participació que poden ser considerats com elevats si es considera la proporció habitual de participació en els municipis de les franges suburbanas metropolitanas.

També hi ha diferències participatives dintre del conjunt format pels col·lectius i les entitats ciutadanes. Així, s'ha de distingir entre un nucli participatiu restringit, de poc més del 14% de les associacions, que es podria considerar implicat en l'auditoria des del començament. A banda, s'hauria tractar el cas d'un segon subconjunt, format per entitats que no van participar inicialment en el procés però que posteriorment van passar a tenir comportaments també força actius.

c) El predomini d'una cultura ambiental/territorialista. Caldria recordar en tercer lloc el què s'explicava en la diagnosi sobre les característiques de les cultures ambientals de totes aquestes entitats. Bàsicament, pot ser útil tenir present que es tracta majoritàriament d'associacions l'interès ambiental de les quals està relacionat, fonamentalment, amb les implicacions territorials i quotidianes dels problemes ambientals. No existeixen, de fet, entitats ecologistes, i el nucli del discurs ambientalista queda circumscrit a l'Associació de Defensa Forestal, al voltant del bosc, així com també, en segona instància, a l'Associació de Pescadors que està volcat en el riu Llobregat. Es podria dir, per tant, que la cultura ambiental ciutadana de Pallejà oscil·la entre unes entitats que tenen uns interessos ambientals molt focalitzats, i unes altres que conformen un conjunt molt heterogeni d'interessos i objectius però que tenen en comú un mateix sentiment i preocupació pel poble i els perills que graviten al seu voltant.

Considerant doncs aquesta polarització en la predisposició participativa i també la diversitat de situacions i cultures que conformen els dos subconjunts de col·lectius ciutadans més interessats s'ha procurat que els programes d'actuació d'aquesta línia estratègica formessin un ventall de propostes prou heterogènies com perquè tots aquests diferents segments ciutadans trobin un espai de participació adequat.